

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978

25 MEI 1978

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 73 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen

(Ingediend door de heer Mundeleer)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 73 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen werd gewijzigd door de wet van 24 maart 1978 betreffende de openbaarmaking van de akten en van de jaarrekening van de handelsvennootschappen en van de burgerlijke vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, alleen met de bedoeling een vereenvoudiging aan te brengen door slechts één oproeping in het *Belgisch Staatsblad* verplicht te stellen in plaats van twee. Er is niet overwogen de procedure inzake oproeping van de vennoten die eigenaar zijn van aandelen op naam, te wijzigen. En toch is een hervorming van die procedure nodig. Het vierde lid van artikel 73 bepaalt immers dat « een brief acht dagen vóór de vergadering toegezonden wordt aan de houders van aandelen op naam; van de vervulling van deze formaliteit moet evenwel geen bewijs worden overgelegd. » De door de wet opgelegde formaliteit kan dus straffeloos worden nagelaten.

De huidige stand van zaken maakt dus bepaalde misbruiken mogelijk voor het bereiken van de meerderheid: het komt jammer genoeg steeds vaker voor op de algemene vergadering van een naamloze vennootschap dat de meerderheid der stemmen verkregen wordt hetzij door aankoop van effecten, hetzij doordat aandeelhouders zich gaan groeperen of verenigen. Het is bijzonder moeilijk dergelijke feiten door de rechtbank te doen bestraffen omdat bezwaarlijk kan worden bewezen dat de desbetreffende beslissingen wederrechtelijk of zelfs bedrieglijk werden genomen.

Het is niettemin onverantwoord dergelijke praktijken aan te moedigen door een tekst te behouden die het mogelijk maakt de kleine aandeelhouders uit te sluiten, die tot de minderheid behoren en die geen kennis krijgen van de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* en in soms weinig verspreide dagbladen.

Chambre des Représentants

SESSION 1977-1978

25 MAI 1978

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 73 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales

(Déposée par M. Mundeleer)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 73 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales a été modifié par la loi du 24 mars 1978 relative à la publicité des actes et des comptes annuels des sociétés commerciales ou à forme commerciale dans le seul but d'introduire une simplification par la parution d'une seule convocation dans le *Moniteur belge* au lieu de deux. Il n'a pas été envisagé de modifier la procédure de convocation des associés propriétaires d'actions nominatives. Une réforme de cette procédure s'impose cependant. L'alinéa 4 de l'article 73 dispose en effet que « des lettres missives seront adressées, huit jours avant l'assemblée, aux actionnaires en nom, mais sans qu'il doive être justifié de l'accomplissement de cette formalité ». La formalité prévue par la loi peut donc impunément ne pas être respectée.

La situation actuelle permet ainsi certains abus de majorité: la prise de contrôle de la majorité des voix aux assemblées générales des sociétés anonymes, soit par achat de titres, soit par groupement ou syndicat d'actionnaires est malheureusement un phénomène de plus en plus fréquent. Ce phénomène n'est que très difficilement sanctionné par la jurisprudence en raison de la difficulté de prouver le caractère abusif, voire même frauduleux, des décisions prises.

Néanmoins, aucune justification ne peut encourager ces pratiques par le maintien d'un texte permettant d'écarter des débats les petits actionnaires qui font partie de la minorité et n'ont pas connaissance des publications dans le *Moniteur belge* et dans des journaux parfois peu répandus.

De omzetting van aandelen aan toonder in aandelen op naam is alleen dan een nuttige en doelmatige waarborg wanneer de houders van aandelen op naam, niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, persoonlijk en bij aangetekende brief opgeroepen worden; van de vervulling van deze formaliteit moet een bewijs kunnen worden overgelegd.

Die formaliteit moet bij wet worden opgelegd. Het volstaat niet dat daarin kan worden voorzien door de statuten. Dat zou een onvoldoende bescherming zijn voor de tot de minderheid behorende aandeelhouders, want het is mogelijk dat zij niet de oprichters van de vennootschap zijn en bovendien kan de meerderheid de statuten altijd wijzigen.

Het onderhavige wetsvoorstel is bovendien in overeenstemming met het op 13 mei 1975 door de E. E. G.-Commissie bij de Raad ingediende voorstel betreffende het statuut voor Europese naamloze vennootschappen. Artikel 86, 1°, van dat voorstel bepaalt immers dat de houders van aandelen op naam persoonlijk en schriftelijk moeten worden uitgenodigd.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Het vierde lid van artikel 73 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Niettegenstaande elke hiermee strijdige overeenkomst wordt een aangetekende brief acht dagen vóór de vergadering toegezonden aan de houders van aandelen op naam. Dezen hebben het recht te eisen dat het bewijs van de vervulling van die formaliteit hun wordt overgelegd. »

10 mei 1978

La conversion des actions au porteur en actions nominatives n'est une garantie utile et efficace que si, nonobstant toute clause contraire, les actionnaires en nom sont convoqués individuellement par lettre recommandée, formalité dont l'accomplissement devra pouvoir être justifié.

Cette formalité doit être légalement imposée. Il ne suffit pas de considérer qu'elle peut être prévue dans les statuts, ce qui représenterait une protection insuffisante pour les actionnaires minoritaires, car, d'une part, ceux-ci peuvent ne pas être les fondateurs de la société et, d'autre part, il sera toujours possible à la majorité de modifier les statuts.

La présente proposition s'aligne du reste sur celle relative au statut des sociétés anonymes européennes, qui a été présentée par la Commission de la C. E. E. au Conseil le 13 mai 1975. L'article 86, 1°, de cette proposition indique en effet que les titulaires des actions nominatives doivent être convoqués individuellement par écrit.

G. MUNDELEER

PROPOSITION DE LOI

Article unique

Dans l'article 73 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, le quatrième alinéa est remplacé par la disposition suivante :

« Nonobstant toute convention contraire, des lettres recommandées seront adressées, huit jours avant l'assemblée, aux actionnaires en nom. Ceux-ci pourront requérir la justification de l'accomplissement de cette formalité ».

10 mai 1978

G. MUNDELEER